

Nie przeciwko nauczycielstwu a przeciwko komunizującym działaczom

proceedzi walkę społeczeństwo polskie

5 minut dla zdrowia senatorów żydowskich

Senat, którego prace nad preliminarzem budżetowym zbliżają się ku końcowi, omawia w środę budżet Ministerstwa Oświaty.

Po krótkim referacie sen. Ehrenkreutz, zabrał głos sen. Chrzanowski, który wskazywał, że nasz system nauczania na uniwersytetach nie jest zupełnie szczęśliwy. Nieustannie coliquia i egzaminy, tworzą z uniwersytetów dalszy ciąg szkoły średniej, dużo obkuczania bez idealizmu nie daje młodzieży czasu na zajęcie się wielkimi zagadnieniami. Niesłuszny jest twierdzenie, jakoby system swobodniejszy miał młodzież rozleniwiać. Trzeba położyć nacisk na naukę historii w szkole średniej i uniwersytetach, znaleźć czas na obowiązkowe wykłady historii, które zachęca młodzież do poznawania potrzeb narodu, państwa i wielkich zagadnień nauki.

Brak młodych sił naukowych

Na diametralnie przeciwnym stanowisku stanął sen. Makowski, poruszając sprawę reformy studiów uniwersyteckich, w szczególności prawnych. Mamy na prawie na Uniwersytecie Warszawskim trzy tysiące studentów, z czego połowa na pierwszym roku. Z tego półtora tysiąca przychodzi na wykłady maksimum jedna trzecia, reszta nawet nie mieszka w Warszawie, gdzie życie jest drogie i tworzy coś w rodzaju uniwersytetu korespondencyjnego.

Przyjeżdżają raz na rok na egzaminy i wtedy na przedce coś niecoś się poduczają.

Niepokojący jest też brak młodego narybku wśród sił naukowych. Na uniwersytetach katedry są nieobsadzone, brak ludzi do pracy. Musimy młodzieży uniwersyteckiej zapewnić takie warunki, żeby rzeczywiście mogła się uczyć.

Sen. Michałowicz znowu, jak zwykle atakował młodzież, cofając się aż do czasu wyboru Prezydenta Narutowicza.

Obroncy skompromitowanego Związku

Wyptęga oczywiście sprawa ZNP w obronie Związku stanął gorliwie senator Seib, któremu nieustannie potakiwał ze swego miejsca, wolał „brawo!” sen. Sieroszewski.

Sen. Seib utrzymuje, że „środki i metody stosowane do zgniebienia tej organizacji, są nie tylko wyrazem poziomu umysłowego inspiratorów tych ataków i ich kondotierów, ale wykładnikiem tendencji zmierzających do unicestwienia szkoły dzisiejszej i podporządkowania jej zaciętym nieuczciwom.”

Głos: Niech pan wyraźnie powie, o kim pan myśli. Czy ci kondotierzy, to ma być duchowieństwo?

Wybuchł wrzawa. Odzywają się różne głosy, a p. Seib w dalszym ciągu wychwala Z. N. P.

Protegowanie Z. N. P.

Natomiast sen. Biński widzi, że zastrutym źródłem, który wywołuje zaognienie między klerem a nauczycielstwem są hasła bojowe, wydane przez ZNP. Związek ten ma znaczny wpływ w Ministerstwie, co się okazuje z różnych objawów. Naprzykład w ubiegłym roku odbyła się konferencja ministerialna kierowników oświaty pozaszkolnej, gdzie był reprezentowany Związek, natomiast nie było przedstawicieli drugiej organizacji nauczycielskiej pracującej w imię hasła chrześcijańskich, ani przedstawicieli Macierzy Szkolnej, T. S. L., oraz wielkiej organizacji

Wydział Ekonomiczny w M. P. i H.

W związku z przeprowadzeniem ostatnio reorganizacji w Ministerstwie Przem. i Handlu, utworzono przy Departamencie Ogólnym Ministerstwa wydział ekonomiczny, który przejął także dotychczasowe kompetencje Biura Inspekcji Izby Przem.-Handlowej. Kierownictwo Wydziału Ekonomicznego powierzono naczelnikowi St. Molendzie.

Zawieszenie „Wilner Tog”

WILNO, 10. 3. Niedawno odbyła się rewizja w żydowskim piśmie lewicowym „Wilner Tog”. Po zbadaniu zakwestionowanych materiałów, władze administracyjne zdecydowały obecnie pismo to zawiesić. Sąd potwierdził tę decyzję. „Wilner Tog” wychodził od 1919 r.

kościelnej, pracującej w zakresie oświaty pozaszkolnej.

Wystąpienie sen. Seiba wywołało odpowiedź ze strony sen. Radziwiła i Petrzyckiego.

„Kwiatki” działalności Z. N. P.

S. Petrzycki: Pan Senator Seib niesłychanie ostry sposób zaatakował wszystkich, którzy krytykują działalność Związku Nauczycielstwa Polskiego, a więc ten atak jest skierowany przede wszystkim pod adresem duchowieństwa katolickiego. Dziwię się, że p. Senator tę metodę walki wprowadza do tej Izby. Stwierdzam kategorycznie, że nikt nigdy nie atakował 50-tysięcznej rzeszy nauczycieli zjednoczonych w związku. Atakowani byli, są i będą niektórzy działacze Z. N. P., którzy szerzą bezbożnictwo i rozsiewają komunizm. Związek N. P. 1 października r. ub. wydał okólnik, mocą którego związkowcom nie wolno współpracować z Akcją Katolicką, ze Stow. Młodzieży Katolickiej, z Macierzą Szkolną. Trzy oddziały Z. N. P. wysłały gorące uznanie pewnej organizacji „Wolnościeliści polski” za to, że dobrze się zastrzegła sprawie niezależnej oświaty w Polsce i walczy z obskurantyzmem i p. Seib pragnie, ażeby duchowieństwo katolickie i my katolicy biernie przyglądali się szkodliwej akcji tych panów.

W Rosji, w Hiszpanii i w Meksyku

Co jest przyczyną tej żywiołowej nienawiści do duchowieństwa katolickiego? T. zw. fronty ludowe występują do walki z duchowieństwem katolickim jako jego energiczne przeciwstawienie się tym ideałom, których awangarda jest bezbożnictwo. T. zw. lewica przedziej czy później uderzy w kościół. Zaczyna się od ataków, na duchowieństwo, a kończy się walką z ideą głoszoną przez kościół. Tak było i jest w Rosji, tak było i jest w Hiszpanii, tak było i jest w Meksyku.

„5 minut dla zdrowia” żydowskich senatorów

Rabin Schorr wystąpił znowu z atakami na młodzież uniwersytecką za „ekscesy” na uczelniach, na co odpowiedział mu sen. Dziaduszycki.

„A teraz pięć minut dla zdrowia irytujących się Panów Senatorów wyznania mojżeszowego (ogólna wesołość). Pan sen. Schorr mówił tu z taką nienawiścią o polskiej młodzieży akademickiej, że aczkolwiek nie ma w tej Izbie żadnego antysemityzmu, to jeśli Panowie będącie dalej w ten sposób przemawiać — będzie to najlepsza propaganda dla antysemityzmu (Huczne oklaski — s. Schorr przerywa).

Sen. Dziaduszycki: Gdybym był endekiem to ustawiłbym tu głośniki po to, by przemówienie Pana Senatora mogły wysłuchać tłumy (sen. Schorr znowu przerywa).

O co właściwie idzie? O drobiazgi — o ławki. W zagranicznych uniwersytetach były też kiedyś oddzielne ławki polskie, czeskie, niemieckie i nie wywoływało to żadnych konfliktów. Gdybym był żydem, to powiedziałbym sobie „Dobrze, jestem taki arystokrata, że usługę na oddzielnej ławce” (Wesołość).

Czy Pan Senator chce, żeby Ministerstwo relegowało z uniwersytetów wszystkich studentów Polaków?

Rzeczy przykre dla starszych panów

Sen. Dziaduszycki: Panowie Senatorowie jako starsi ludzie dobrze wiedzą, że młodzież potrafi robić takie rzeczy jakich my starsi już niestety nie potrafimy.

Sen. Barański: Poco p. kolega głoszno mówi takie przykre rzeczy.

Sen. Dziaduszycki: Ja nie o tym mówiłem. Ale pamiętam co nam mówili starszy kiedyś przy szlubi broni Lwowa. Mówili, że to jest beznadziejne, a można stracić życie. Myśmy zaś powiedzieli, że to nas nie obchodzi i swoje zrobiliśmy. Pamiętamy więc, że młodzieży naszej niedługo będziemy musieli oddać ster Polski. (Huczne oklaski).

W zakończeniu rozprawy przemawiał krótko p. min. Świętosławski.

Że się dzieje w lotnictwie cywilnym

Po wyczerpaniu dyskusji nad działem oświaty, omówiono krótko budżet Mln. Komunikacji.

Sen. Rudowski przypomniał, że rok temu Senat uchwalił rezolucję, wzywającą do oparcia cywilnego przemysłu lotniczego o surowce i konstrukcje krajowe. Rezultat jest taki, że „Lot” zakupuje nową serię aparatu

z zagranicznych, a ani jeden samolot polskiej konstrukcji nie pracuje na liniach „Lotu”. Jak to pogodzić z tryumfami naszej konstrukcji?

Czynnik decydujący nie umieją wykorzystać możliwości produkcji krajowej, jakie stoją im do dyspozycji. Nasz prywatny przemysł lotniczy coraz bardziej uzależnia się od surowca zagranicznego. Nienormalny

stan przemysłu lotniczego prywatnego trzeba przypisać m. i. niewłaściwej organizacji władz naszego lotnictwa cywilnego. Minister Komunikacji nie jest w stanie doprowadzić do uzgodnienia poglądów w sprawie lotnictwa cywilnego.

W zakończeniu stwierdza, że najlepszym rozwiązaniem byłoby powołanie ministerstwa lotnictwa.

stan przemysłu lotniczego prywatnego trzeba przypisać m. i. niewłaściwej organizacji władz naszego lotnictwa cywilnego. Minister Komunikacji nie jest w stanie doprowadzić do uzgodnienia poglądów w sprawie lotnictwa cywilnego.

W zakończeniu stwierdza, że najlepszym rozwiązaniem byłoby powołanie ministerstwa lotnictwa.

LIKWIDACJA SUKNA i KORTÓW f. C. KRAWCZYŃSKI
z Marszałkowskiej 134, przeniesiono na ul. **HOŻA 23** (SKLEP)

Ofensywa Kominternu na Polskę

Nowy milion na agitację wywrotową

Współpraca z prasą lewicową

RYGA, 10. 3. (ATE) Z Moskwy donoszą: Decyzją Kominternu w roku bieżącym Polska ma się stać terenem niesłychanie silnej ekspansji komunistycznych agitatorów, zadaniem których jest utworzenie za wszelką cenę ludowego frontu.

Moskwa nie jest zadowolona z działalności polskiej partii komunistycznej, której zarzuca małą aktywność oraz brak umiejętności w stworzeniu współpracy z elementami partii socjalistycznej.

Na posiedzeniu rady wykonawczej Kominternu, które się odbyło

w Moskwie w dniu 3 stycznia br., uchwalono wyasygnować 250.000 dolarów na powiększenie funduszy związanych z agitacją komunistyczną w Polsce.

Zadaniem, wyznaczonym polskiej partii komunistycznej na najbliższy okres czasu, jest rozszerzenie konspiracyjnej roboty, polegającej przede wszystkim na zadziergnięciu nawet kosztem pozornych ustępstw bliższej współpracy z elementami lewicowymi, a zwłaszcza z ich wydawnictwami periodycznymi. W razie potrzeby egzekutowa

Zaszczytne odznaczenie mjr. Skarżyńskiego za rekordowy lot przez Atlantyk

PARYŻ, 10. 3. Międzynarodowy Związek Lotniczy F. A. I., utworzył specjalny medal dla uczczenia pamięci słynnego konstruktora francuskiego Louis Bleriet.

Medal będzie przyznawany corocznie za najlepsze odległości, wysokości i szybkości w klasie samolotów lekkich.

Na wniosek komisji sportowej, przyjętej jednogłośnie, po raz pierwszy postanowiono przyznać 3 medale następującym rekordzistom, a mianowicie: mjr. W. P. Stanisławowi Skarżyńskiemu za rekord na odległość, p. Furio Niclot za rekord na wysokość, pp. Maurycemu Arnoux i Beckerowi za rekord szybkości.

Ustawa kominarska przyjęta

po mimo strajku protestacyjnego

Sejmowa komisja administracyjno — samorządowa przyjęła wniosek pos. Zyborskiego nowelizujący obowiązujące dotąd przepisy w dziedzinie kominarstwa. Komisja wniosła pos. Zyborskiego rozdzieliła na dwie ustawy: jedna z nich nowelizuje rozporządzenie Prezydenta R. P. z r. 1927 w tym kierunku, że skreśla zawarte w tym dekrete postanowienia zaliczające kominarstwo do przemysłu koncesjonowanego, druga część wniosku nowelizuje ustawę przeciwpożarniczą, oddając prawo czynszowania kominów gminom z tym jednak, że mają

one zatrudniać kominarzy kwalifikowanych. Komisja zmieniła nadto termin, w którym nadane koncesje kominarskie mają jeszcze obowiązywać. Komisja wprowadziła przepis, mocą którego koncesje obowiązywać mają do wymarcia koncesjonariuszy.

Jak wiadomo wczoraj wybuchł w Warszawie strajk czeladników kominarskich. Przyczyną strajku jest uchwalony przez komisję sejmową wniosek. Strajkujący wystosowali do izb ustawodawczych i rządu memoriał domagający się utrzymania w mocy dotychczasowych uprawnień.

Zebranie plenarne

Warsz. Izby Przem.-Handl.

Dnia 9 marca r. b. odbyło się IX-te zebranie plenarne Izby Przemysłowo — Handlowej w Warszawie pod przewodnictwem prezesa Izby, p. Czesława Klarnera. Po odebraniu przysięgi od 30-tu nowomianowanych rzeczoznawców branżowych i rzeczoznawców księgowości, prezes Izby p. Klarnier wygłosił obszernie przemówienie o sytuacji gospodarczej. W końcowej części swego przemówienia prez. Klarnier dał wyraz „pozytywnemu ustosunkowaniu się sfer gospodarczych do deklaracji p. Koca”.

Po załatwieniu szeregu spraw formalnych dokonano wyboru wiceprezesa Izby z ramienia sekcji handlowej. Na stanowisko to wybrano p. Henryka Bruna, którego kandydatura została postawiona w wyniku uzgodnienia stanowisk Stowarzyszenia Kupców Polskich i Centralnego Związku Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego. Następnie odbyły się wybory do Komisji Rewizyjnej,

w której skład powołani zostali członkowie dotychczasowi.

Plenarne zebranie powołało trzech nowych korespondentów w osobach pp. Pawłowicza, Sztolmana i Wiercińskiego, oraz dwóch nowych członków Sądu Honorowego w osobach pp. Bogusławskiego i Pannenko. Rzecznikiem oskarżenia w sprawach honorowych wybrany został p. radca Zamyski, a jego zastępcą — p. radca Kozłowski.

W wolnych wnioskach dokonano, na podstawie referatu p. dyr. Wencła, zmian w taryfie opłat, pobieranych przez Izbę.

Wreszcie zebranie plenarne wezwało Prezydium Izby do przecistawienia się zamierzonemu przyłączeniu do województwa pomorskiego czterech powiatów, wchodzących do tej chwili w skład województwa warszawskiego, a mianowicie powiatów: włocławskiego, lipnowskiego, nieśwawskiego i rypińskiego.

Zator pod Mniszewem rozbity

Uszkodzony most w Obrzycku

We środę przy pomocy wojska rozbity zator w powiecie grójckim, który utworzył się na wysokości wsi Kępa Konarska — Mniszew. W tym miejscu wpada do Wisły rzeka Pilica. Saperzy przebili po lewej stronie Wisły kanał, którym powoli lody spływają.

Na Pilicy saperzy również rozbili zator. Wskutek zmroku kanały te nie mogły być poszerzone, tak, że w dniu jutrzejszym zostaną podjęte w tym kierunku dalsze prace.

POZNAN, 10. 3. Poziom Warty

w Poznaniu, jak i w jej górnym biegu nadal wzrasta bezustannie. Woda zalala w Poznaniu łąki arcybiskupie oraz przyległe tereny.

Wielki zator lodowy, który wytworzył się na znacznej przestrzeni od Obornik do Obrzycka ruszył, przy czym most w Obrzycku, mimo lodołamaczy, został uszkodzony. Pod naporem wielkich brył lodu pękło jedno przesłomostu a drugi filar został uszkodzony. Dalsze niebezpieczeństwo zażegnano. Władze zmuszone były zamknąć most dla ruchu kolejowego o cięższych ładunkach. Komunikacja autobusowa odbywa się z przesiadaniami.

W Poznaniu przewidują dalszy przybór wody.

Powódź w Wenecji

MEDIOLAN, 10. 3. (ATE). Na skutek nowych gwałtownych opadów deszczowych w środkowych Włoszech część rzek grozi wylewem.

W Wenecji zalany został Plac Św. Marka, na skutek czego wszystkie kawiarnie musiały zamknąć. Ruch utrzymywany jest jedynie przy pomocy kładek improvizowanych.

Parlament francuski uchwalił pożyczkę na obronę narodową

PARYŻ, 10. 3. Senat uchwalił 258 głosami przeciwko 1 całość projektu ustawy, upoważniającej rząd do emitowania pożyczki z gwarantowanym kursem wykupu na cele obrony narodowej.

Senat odrzucił 207 głosami przeciwko 62 poprawkę mniejszości złożoną wczoraj w Izbie Deputowanych przez Louis Marin'a w sprawie wzmocnienia gwarancji, iż wpływ z pożyczki użyty zostanie wyłącznie na cele obrony narodowej.

PARYŻ, 10. 3. Izba Deputowanych przyjęła w brzmieniu uchwalonym przez Senat ustawy o pożyczce obrony narodowej 474 głosami.

sami przeciwko 39.

Ministerstwo finansów komunikuje, iż prezydent Lebun wygłosi w czwartek o godz. 19-ej przez radio przemówienie, w którym wystąpi na rzecz pożyczki obrony narodowej.

Ze względu na późną porę, w której uchwalony został projekt ogłoszenie ustawy o pożyczce w dzienniku urzędowym po podpisaniu jej przez prezydenta republiki, nastąpi dopiero w piątek. W tym samym numerze dziennika urzędowego ukaze się dekret, dotyczący technicznej strony emisji, która wobec tego rozpocznie się w piątek rano.

Strajk w przemyśle samochodowym

75.000 strajkujących

NOWY JORK, 10. 3. (ATE). Strajk w przemyśle samochodowym w Detroit rozszerza się. W chwili obecnej strajkuje 75.000 robotników, w tej liczbie

55.000 pracowników zakładów „Chrysler”. Gwardia narodowa znajduje się w stanie ostrego gotowości, ponieważ zachodzi obawa rozruchów

Na pokładzie admirałskiego okrętu Mussolini odplynął do Libii

RZYM, 10. 3. Mussolini, rozpoczynając swą podróż do Libii, odjechał samochodem do Gaety, witany tam entuzjastycznie przez władze i ludność. Szef rządu włoskiego wstąpił na pokład krążownika admirałskiego „Pola” wraz z towarzyszącymi mu ministrami kolonii Lessona, prasy i propagandy Alfierim, sekretarzem partii min. Starace, podsekretarzem stanu w min. marynarki Cavignarim i podsekretarzem

rzem w min. wojny gen. Parnim.

O godz. 17.15 okręt podniósł kotwicę i odplynął do Libii w eskorcie krążowników „Zara”, „Fiume”, „Gorizia” oraz kilku torpedowców.

Order japoński dla marsz Rydza-Śmigłego

Dnia 10 b. m. odbyła się w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych dekoracja p. marszałka Polski Edwarda Śmigłego — Rydza wielką wstęgą japońskiego orderu „Wschodzącego Słońca”.

Dekoracji dokonał poseł i minister pełnomocny Japonii Ito w asyście japońskiego attaché wojskowego gen. Sawada, jego pomocnika i pierwszego sekretarza poselstwa. Przy dekoracji asystował minister spr. wojsk. gen. Kasprzycki, szef sztabu głównego gen. Stachiewicz i kilku wyższych oficerów G. I. S. Z.

Uprzywilejowanie studentów cudzoziemców

Ogłoszone zostało doniesienie rozporządzenie w sprawie opłat na wyższych uczelniach w stosunku do obywateli państw obcych, studiujących na polskich uniwersytetach i politechnikach.

Zagraniczni stypendyści Rządu Polskiego będą w państwowych szkołach akademickich całkowicie zwolnieni od opłat. Rektorzy wyższych uczelni upoważnieni zostali do zwalniania od opłat rocznych obywateli obcych.

Ceny ogłoszeń:
za miejsce wysokość 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalaty) na 1 ej stronie — 1 zł w tekstach (wśród artykułów) — 70 gr. w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł. teksty 30 gr. Nekrologia po 30 gr. drobne po 20 gr. za wyraz duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za odrębne wyrazy — tusty druk — podwójnie Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druków ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefon 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt tylko w godz. 14—15.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor i prenumerata: Al. Jerozolimska 3a. I piętro. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a, tel. 727-33. Konto P. K. O. 23100. Skrzynka Poczta 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.